

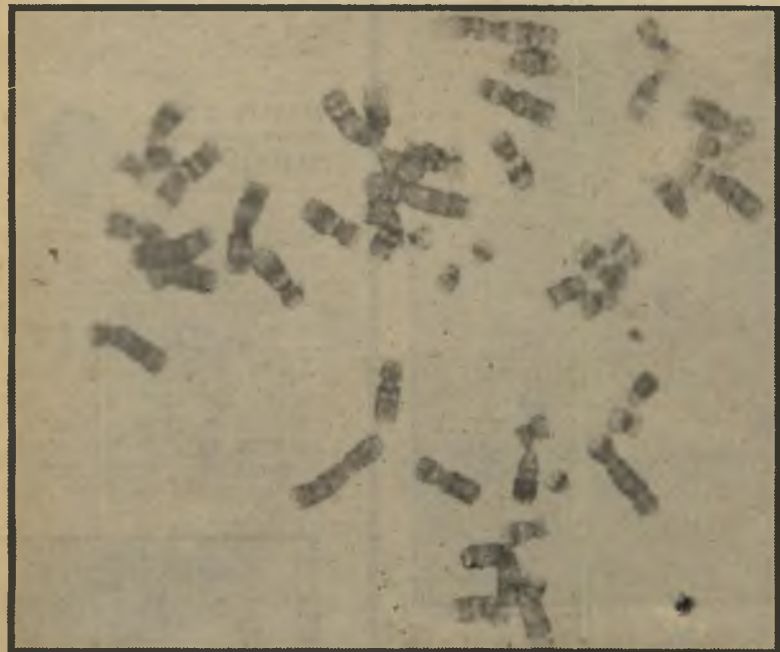
ההשתלה הגנטית שבוצעה בירושלים ושעוררה סערה בעולם - היתה

המשך של מחקר שבוצע על ידי מדענים ישראלים בטהראן -

המיוון בא מעשירים איראניים, כי המחלה נפוצה בעיקר באיראן

לרנדום את האדם

אני מזהה אותם בקלות, בשל המראה האופייני ומיטפרם הרב, סיפר ד"ר רחמילביץ לישראלים ששהו באיראן, בהתכווננו לחולים במחלת הטלסמיה. הילדים החולים חיוורים, גוון עורם צהוב, יש להם אף פחוס. לאיש מיקצוע קל לזהות את הבטן התפוחה שלהם ואת החזה, הדומה לחבית.

כרומוזומים לכל אדם 23 זוגות כרומוזומים בגרעין התא. הכרומוזומים מכילים את הגנים שהם נושאי התכונות התורשתיות. בחולת הטלסמיה הושתלו גנים שיוצרו במעבדה, כדי לנסות לתקן את הפגם הגנטי שלה.

צאים ומאיים להכחיד מישפחות שלמות. קליין ורחמילביץ יצאו אף לכפרים המרוחקים שבאיראן, כדי לאתר עוד ועוד ילדים הסובלים מהמחלה. בכפי רים מקובלים עדיין נושאים בתוך המישר פחה, ועל כן מתגלה המחלה בצאצאיהם. בישראל, בשל קיבוץ הגלויות ומיגוון האוכלוסיה, רב מיספר המחלות הגנטיות. כמה עשרות ילדים להורים שהגיעו מעיר ראק, מאיראן ומכורדיסטאן סובלים ממחלת הטלסמיה. הטלסמיה היא מחלה תורשתית שבה הקוד הגנטי משובש וההמוגלובין בכדוריות הדם האדומה איננו תקין.

מאיראן לירושלים

תפקיד ההמוגלובין לקלוט חמצן ולהעבירו לכל חלקי הגוף. אצל חולי טלסמיה ההמוגלובין קולט כמות קטנה מדי של חמצן וגופם סובל מחוסר חמצן. ההמוג-לובין הפגום גם יוצר כדוריות-דם אדומה בעלת צורה הרמטית (סהרון) ולא עגולה. כדוריות-דם כזו עמידה פחות בלחץ והיא נוטה להתמוסס מהר. חוסר הדם אצל החולים הללו מאלץ אותם להיזדקק בערך פעם בחודש לבית-חולים, שבו מוסיפים מנות דם לגופם. דם זה מאפשר הספקת חמצן אולם גם הוא מתפרק ובגוף נותרים מישקעי ברזל שלא מסוגלים להתחבר שוב לגלובין, בתהליך התחדשות כדוריות-הדם האדומות. הברזל שוקע בגוף ומהווה חומר רעיל. הילדים החולים סובלים באופן קבוע מחוסר חמצן בגופם. כל מערכות הגוף שלהם עובדות בקצב רב, כדי לפצות על החסר - עד להתמוססות. מעטים הם הילדים שמגיעים לגיל התבגרות.

המצוקה הזאת דירבנה עשירים איראנים להשקיע כספים בחקר המחלה. האוכלוסיה חלמה על כך שיימצא מרפא לילדים הנושרים את הגן שמקצר את חייהם. ד"ר קליין וד"ר רחמילביץ היו יכולים לערוך את מחקרם בקבוצת אוכלוסיה גדולה, בבית-החולים בטהרן ניתן להם כל הציוד הרפואי שנדרש. אך עם נפילת השאה גורשו כל הנזרים מאיראן, כולל גם הצוות שערך את המחקר. הפירסום בשבועון טיים בארצות-הברית גילה, שהעוסקים במחקר המשיכו אותו לאחר שעזבו את איראן בירושלים ונאפולי. והנה, עתה לראשונה נודע שבשתי חולות טלסמיה בוצעה השתלה גנטית.

הדוקטור המהנדס ד"ר אליעזר (ג'ירי) רחמילביץ, מנהל המחלקה להמטולוגיה בבית-החולים הדסה בירושלים. המחקר בהנדסה גנטית נועד לרפא חולים במחלת הטלסמיה. גיורתי הוא דמות מוכרת בכל אירוע חברתי בירושלים. לידו בתמונה אשתו ברכה.